

Salut-satsningen - Hälsoformulär till blivande föräldrar

SND-ID: ext0082-1.

Tillhörande dokumentation

3-årsenkät_v3.pdf (498.9 KB)

3-year questionnaire_2020_version 3.pdf (1.01 MB)

Gravid_hälsoformulär_2019_version_7.pdf (773.13 KB)

Icke-gravid_hälsoformulär_2019_version_7.pdf (653.11 KB)

Not pregnant_health quest_2020_version_7.pdf (734.29 KB)

Pregnant_health quest_2020_version_7.pdf (924.19 KB)

Skapare/primärforskare

Anneli Ivarsson - Umeå universitet, Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Eva Eurenus - Umeå universitet, Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Marie Lindkvist - Umeå universitet, Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Forskningshuvudman

[Umeå universitet](#) - Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Beskrivning

År 2005 initierade sjukvårdsledningen i Region Västerbotten Salut-satsningen. Satsningen har fått sitt namn från ordet "salutogen" då en grundtanke är att främja processer som ger barn och deras föräldrar en möjlighet att öka kontrollen över sin hälsa och förmåga att förbättra den. Sedan 2009/2010 är det en länsöverskridande universell hälsofrämjande och förebyggande insats i olika sektorer för föräldrar och barn 0-18 år, med start redan under graviditeten. Satsningen har införts sedan 2006 och framåt, frammanat av alarmerande rapporter om övervikt/fetma och trender av ökad karies, redan under förskoleåldern. Salut-satsningen har utvecklats och implementerats i nära samarbete med mödra- och barnhälsovård, tandvård, öppen förskola och elevhälsa. Satsningen syftar till att stödja och stärka initierade och pågående universella hälsofrämjande och förebyggande insatser för att förbättra hälsa och levnadsvanor bland blivande föräldrar och barn. Huvudfokusområdena är: att främja hälsosamma matvanor, fysisk aktivitet och god psykosocial hälsa och att förebygga övervikt, fetma och karies. Med andra ord kombinerar satsningen både hälsofrämjande åtgärder och universella förebyggande insatser för att förbättra hälsa och välbefinnande samt för att undvika ohälsa och sjukdomar för hela befolkningen. För att uppnå de ovannämnda målen innehåller Salut-satsningen en mängd interventioner med en familjecentrerad strategi. Insatserna är integrerade i ordinarie offentlig verksamhet. Utveckling, implementering och spridning av programmet har genomförts stegvis med avseende på geografi vilket underlättar utvärderingsarbetet. Satsningen har stegvis blivit en relativt unik infrastruktur för forskning om barn och deras livsvillkor. Salut-satsningen följs och utvärderas med hjälp av register, enkäter, intervjuer, observationer och loggböcker och har genererat tre avhandlingar och 20 internationellt granskade artiklar.

Syfte:

Ett syfte är att utvärdera de kort- och långsiktiga resultaten av Salut-satsningen i förhållande till de folkhälsopolitiska målen: att maximera folkhälsan, få nytta för pengarna, samt minska ojämlikheter i

hälsa. Ett annat syfte är att bana väg för barns rätt till god och likvärdig hälsa genom att öka kunskapen om förskolebarns socioemotionella problem.

Blivande föräldrar, tidigt i graviditeten (runt graviditetsvecka 11), besvarar ett frågeformulär vardera om självskattad hälsa, BMI, levnadsvanor och livsvillkor. Det har genomförts i hela länet från mitten av 2010 och framåt. Nyligen har Salut-satsningens data, på en individuell nivå, länkats till uppgifter från nationella register med årliga uppgifter när det är relevant. Detta inkluderar: Medicinska Födelseregistret (graviditet, förlossning och omedelbart postpartum), Nationella Patientregistret (specialistvård; slutet och öppen vård samt diagnoser), Läkemedelsregistret (utskrivna läkemedel) och SCB (t.ex. föräldrarnas inkomst och utbildning, familjeegenskaper, födelseort och bostad).

Data innefattar personuppgifter

Nej

Analysenhet

[Individ](#)

Population

Populationen i Salut-satsningen omfattar alla barn och ungdomar 0-18 år i Västerbottens län samt alla blivande föräldrar under graviditeten.

Tidsdimension

[Tvärsnitt](#)

[Longitudinell: Trend/Upprepat tvärsnitt](#)

Urvalsmetod

Salut-satsningens specifika interventioner utvecklades i fyra pilotområden som valdes för att representera olika geografiska delar av länet och som karakteriserar skilda befolkningsstrukturer i Västerbotten. Kvantitativa studier genomförs antingen med hjälp av totalundersökningar eller med de fyra pilotområdena som interventionsområden i jämförelse med hela studiepopulationen. Vid kvalitativa studier är urvalet inte slumpmässigt utan handplockat för att vara så täckande som möjligt med målet att få så stor variation som möjligt.

Tidsperiod(er) som undersökts

2010 - Pågående

Antal individer/objekt

10000

Svarsfrekvens/deltagarfrekvens

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Västerbottens län](#)

Ansvarig institution/enhet

Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Finansiering 1

- Finansiär: Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Finansiering 2

- Finansiär: Folkhälsomyndigheten

Finansiering 3

- Finansiär: Region Västerbotten

Finansiering 4

- Finansiär: Umeå universitet

Forskningsområde

[Medicin och hälsovetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Hälsovetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Folkhälsovetenskap, global hälsa, socialmedicin och epidemiologi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Hälsa](#) (CESSDA Topic Classification)

[Allmän hälsa och välbefinnande](#) (CESSDA Topic Classification)

[Folkhälsa](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Träning](#), [Alkoholkonsumtion](#), [Graviditet](#), [Hälsa](#), [Munhälsa](#), [Utbildning](#), [Yrken](#), [Barnmorskor](#), [Socialt nätverk](#), [Ätbeteende](#), [Levnadsvanor](#)

Publikationer

Kristina Edvardsson, Anneli Ivarsson, Rickard Garvare, Eva Eurenus, Marie Lindkvist, Ingrid Mogren, Rhonda Small, Monica E Nyström. Improving child health promotion practices in multiple sectors - outcomes of the Swedish Salut Programme. BMC Public Health 2012, 12:920.

[Läs fulltext](#)

Masoud Vaezghasemi, Marie Lindkvist, Anneli Ivarsson, Eva Eurenus. Overweight and lifestyle among 13 to 15 year olds: A cross-sectional study in northern Sweden. Scand J Public Health 2012;40:221-228.

[Läs fulltext](#)

Kristina Edvardsson, Rickard Garvare, Eva Eurenus, Anneli Ivarsson, Ingrid Mogren och Monica Nyström. Sustainable practice change: Professionals' experiences with a multisectoral child health promotion programme in Sweden. BMC Health Services Research 2011;11:61.

[Läs fulltext](#)

Eva Eurenus, Marie Lindkvist, Magdalena Sundkvist, Anneli Ivarsson, Ingrid Mogren. Maternal and paternal self-rated health and BMI in relation to lifestyle in early pregnancy - the Salut Programme in Sweden. Scand J Public Health 2011;39:730-41.

[Läs fulltext](#)

Kristina Edvardsson, Anneli Ivarsson, Eva Eurenus, Rickard Garvare, Monica E Nyström, Rhonda Small and Ingrid Mogren. Giving offspring a healthy start: parents' experiences of health promotion and lifestyle change during pregnancy and early parenthood. BMC Public Health 2011;11:936

[Läs fulltext](#)

Kristina Edvardsson, Marie Lindkvist, Eva Eurenus, Ingrid Mogren, Rhonda Small, Anneli Ivarsson. A population-based study of overweight and obesity in expectant parents: socio-demographic patterns and within-couple associations. BMC Public Health 2013;13(1):923.

[Läs fulltext](#)

Lindqvist M, Lindkvist M, Eurenus E, Persson M, Ivarsson A, Mogren I. Leisure time physical activity among pregnant women and its associations with maternal characteristics and pregnancy outcomes. Sexual & Reproductive Healthcare 2016;9:14-20. Doi: 10.1016/j.srhc.2016.03.006.

[Läs fulltext](#)

Wilson I, Eurenus E, Lindkvist M, Edin K, Edvardsson K. Is there an association between pregnant women's experience of violence and their partner's drinking? A Swedish population-based study. Midwifery 2018;69:84-91.

DOI: <https://doi.org/10.1016/j.midw.2018.10.019>

Eurenus E, Richter Sundberg L, Vaezghasemi M, Silfverdal SA, Ivarsson A, Lindkvist M. Social-emotional problems among three-year-olds differ based on the child's gender and custody arrangement. Acta Paediatrica 2018;108:1087-95.

DOI: <https://doi.org/10.1111/apa.14668>

Vaezghasemi M, Eurenus E, Ivarsson A, Richter Sundberg L, Silfverdal SA, Lindkvist M. Social-emotional problems among Swedish three-year-olds: an Item Response Theory analysis of the Ages and Stages Questionnaires: Social-Emotional BMC Pediatrics 2020;20:149.

DOI: <https://doi.org/10.1186/s12887-020-2000-y>

Feldman I, Eurenus E, Häggström J, Lindkvist M, Pulkki Brännström AM, Sampaio F, Ivarsson A. Effectiveness and cost-effectiveness of the Salut Programme: a universal health promotion intervention for parents and children - protocol of a register-based retrospective observational study. BMJ Open 2016;6:e011202.

DOI: <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2016-011202>

Häggström J, Sampaio F, Eurenus E, Pulkki Brännström AM, Ivarsson A, Lindkvist M, Feldman I. Is the Salut Programme an effective and cost-effective universal health promotion intervention for parents and their children? A register-based retrospective observational study. BMJ Open 2017;7:e016732.

DOI: <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2016-011202>

Pulkki Brännström AM, Lindkvist M, Eurenus E, Häggström J, Ivarsson A, Sampaio F, Feldman I. The equity impact of a universal child health promotion programme. Journal of Epidemiology & Community Health 2020;0:1-7.

DOI: <https://doi.org/10.1136/jech-2019-213503>

Om du publicerat något baserat på det här datamaterialet, [meddela gärna SND](#) en referens till din(a) publikation(er). Är du ansvarig för katalogposten kan du själv uppdatera metadata/databeskrivningen via DORIS.

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via extern aktör
Tillgång till data är begränsad

Hemsida

[Salut-satsningen i praktiken, Folkhälsoenheten, Region Västerbotten](#)

[Faktorer som bidrar till gynnsam utveckling av socioemotionell förmåga i tidig barndom \(Svenska\)](#)

[Faktorer som bidrar till gynnsam utveckling av socioemotionell förmåga i tidig barndom \(Engelska\)](#)

[Kan den hälsofrämjande Salut-satsningen för barn och föräldrar bidra till befolkningens hälsa? \(Svenska\)](#)

[Kan den hälsofrämjande Salut-satsningen för barn och föräldrar bidra till befolkningens hälsa? \(Engelska\)](#)

Relaterade forskningsdata i SND:s katalog

[Salut-satsningen - 3-årsenkäten](#)

[Salut-satsningen - Elevhälsoundersökning](#)

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citering \(CLS\)](#)